

กฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน หนี้

งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลตำบลบึงโขงหลง เลขที่ 1 หมู่ 11
ตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัด
บึงกาฬ 38220 042-416168
<https://www.tesbanbkl.go.th/index/>

หนี้

ความหมายของหนี้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 194

บัญญัติว่า "ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิจะ เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่ง การชำระหนี้ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมีได้" จากมาตรานี้จะเห็นได้ว่าหนี้ คือความผูกพันในทางกฎหมายระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้ เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่ง เรียกว่าลูกหนี้ชำระหนี้โดยการส่งมอบทรัพย์สิน การการกระทำ หรืองดเว้นการกระทำ

ลักษณะสำคัญของหนี้

ต้องประกอบด้วย 3 ประการคือ

1. มีเจ้าหนี้และลูกหนี้
2. มีผลผูกพันในทางกฎหมาย
3. มีวัตถุแห่งหนี้

1. มีเจ้าหนี้และลูกหนี้ มีเจ้าหนี้และลูกหนี้

หมายความว่าหนี้ต้องมีคู่กรณี 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเรียกว่าเจ้าหนี้และอีกฝ่าย หนึ่งเรียกว่าลูกหนี้ โดยเจ้าหนี้มีสิทธิที่จะเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ และลูกหนี้จำต้องชำระหนี้

2. มีผลผูกพันในทางกฎหมาย มีผลผูกพันในทางกฎหมาย หมายความว่ากฎหมายให้การรับรองให้เจ้าหนี้กับลูกหนี้มีความผูกพันต่อการชำระหนี้ คือให้สิทธิแก่เจ้าหนี้มีอำนาจเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้แก่ตนได้ และเป็นหน้าที่ของ 2 ลูกหนี้ต้องปฏิบัติตามการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ หากไม่ชำระต่อกันคู่สัญญาอาจนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อบังคับกันได้

3. มีวัตถุแห่งหนี้ คือ ข้อกำหนดถึงวิธีที่ลูกหนี้จะต้องปฏิบัติตามการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ หรือเป็นสิ่งที่เจ้าหนี้เรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ หนี้จะขาดซึ่งวัตถุแห่งหนี้ไม่ได้ เพราะเป็นส่วนประกอบอันสำคัญของหนี้

วัตถุแห่ง หนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

- (1) การการกระทำ
- (2) การงดเว้นการกระทำ และ
- (3) การโอนกรรมสิทธิ์ส่งมอบทรัพย์สิน

ตัวอย่าง นายเอก รับจ้างสร้างบ้านหลังหนึ่งให้ นายโท วัตถุแห่งหนี้ที่ นายเอกจะต้องปฏิบัติตามการชำระหนี้ให้นายโท คือ การสร้างบ้าน ซึ่งเรียกว่าการกระทำ

ตัวอย่าง ก. แบ่งซื้อที่ดินของ ข.โดยมีข้อตกลงว่า ข. จะไม่ปลูกโรงเรือนในที่ดินของ ข. ภายในระยะ 5 เมตรจากแนวเขตที่ดินของ ก. ถ้า ข.ฝ่าฝืน ก.มีสิทธิฟ้อง ข.ให้รื้อโรงเรือนไปเสียได้ วัตถุแห่งหนี้ที่ ข.จะต้อง ปฏิบัติการชำระหนี้ให้ ก. คือ ข.จะต้องงดเว้นไม่ปลูกโรงเรือนชิดแนวเขตที่ดินของ ก.ในระยะ 5 เมตร ซึ่งเรียกว่าการงดเว้นการกระทำ

ตัวอย่าง ก ทำสัญญาขายรถยนต์ 1 คันแก่ ข. วัตถุแห่งหนี้ที่ ก. จะต้องปฏิบัติตามการชำระหนี้ให้ ข. คือการโอนกรรมสิทธิ์ส่งมอบรถยนต์ให้แก่ ข.